GEDWONGEN VERDWIJNINGEN:

HET OPENBAAR GEHEIM VAN TURKIJE

MEI 2020

solidarity with OTHERS

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN: HET OPENBAAR GEHEIM VAN TURKIJE

Solidarity with OTHERS, België

Mei 2020

Inhoudsopgave

Samenvatting....4

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN: TURKIJES PUBLIEK GEHEIM....5

A. Inleiding....5

B. Poging tot een staatsgreep in juli 2016 en de noodtoestand....5

C. Beweerde gedwongen verdwijningen sinds 2016....7

1. Sunay Elmas....8

2. Ayhan Oran....8

3. Mustafa Özgür Gültekin....8

4. Hüseyin Kötüce....9

5. Mesut Geçer....10

6. Turgut Çapan....11

7. Önder Asan....11

8. Cengiz Usta....12

9. Mustafa Özben....13

10. Fatih Kılıç....14

11. Cemil Koçak....14

12. Murat Okumuş....15

13. Hıdır Çelik....15

14. Ümit Horzum....16

15. Orçun Şenyücel....17

16. Hasan Kala....18

17. Fahri Mert....18

18. Ahmet Ertürk....19

19. Gökhan Türkmen....19

20.-21. Yasin Ugan, Özgür Kaya....21

22. Erkan Irmak....22
23. Mustafa Yılmaz....23
24. Salim Zeybek....24
25. Yusuf Bilge Tunç....25
D. Parlementaire vragen....26
1. Gestelde parlementaire vragen gedurende de 27ste legislatuur....26
2. Gestelde parlementaire vragen gedurende de voorafgaande legislaturen....27
E. Buitengerechtelijke aanhouding van individuen uit het buitenland....28
1. Ayten Öztürk....29
2. Zabit Kişi....29
F. Opmerkelijke patronen....30
1. Gelijksoortige profielen....32
2. Geografische concentratie....32
3. Periodiciteit....32
4. Omstandigheden betreffende de terugkeer....33
5. Zelfincriminatie....34
G. Yeneroğlu's opmerkingen....36
Besluit....37

Samenvatting

De Turkse regering heeft een reeks strafmaatregelen ontketend in nasleep van de mislukte staatsgreep in juli 2016. Dit heeft geleid tot een bijzondere aantasting van de mensenrechten en tot schendingen die ongekende proporties aannemen. Hoewel de willekeurige hechtenis en aanhouding van duizenden mensen omwille van zogenaamde banden met terrorisme of vrijheid van meningsuiting wereldwijd zijn vastgesteld, werd de praktijk van vrijheidsberoving niet beperkt tot de formele hechtenis en aanhouding. Dit omvatte daarentegen eveneens de abrupte verdwijningen van een aantal mensen, die een duidelijke link vertoonden met de Gülenbeweging, een religieuze groepering die door de regering in het vizier was. Dit verslag omvat een diepgaande analyse van 25 cases die zich in Turkije hebben voorgedaan sinds 2016 en legt bovendien een welbepaald stramien bloot dat deze verschillende gevallen karakteriseert.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN: TURKIJES PUBLIEK GEHEIM

A. Inleiding

De praktijk van gedwongen verdwijningen, geleid door de veiligheidsdiensten of door geheime diensten met de goedkeuring en kennis van de autoriteiten, is ongetwijfeld een van de grootste schandalen die Turkije heeft gekend op het gebied van de mensenrechten.

Tussen de staatsgreep die heeft plaatsgevonden in 1980 en de poging tot een coup in juli 2016, zouden er tot 2000 mensen onder dwang zijn verdwenen, waaronder 450 bevestigde gevallen.[1]

De verdwijningen waren in het bijzonder gericht op de leden van Turkijes Koerdische minderheid op het hoogtepunt van het gewapend conflict tussen de Staat en de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) in de jaren 90.[2]

In het begin van de jaren 2000 was er een bijzondere vooruitgang merkbaar in het land op het gebied van de mensenrechten, dit was grotendeels te danken aan hernieuwde incentives die er waren in de onderhandelingen m.b.t. toetreding tot de Europese Unie, waardoor velen erin geloofden dat de gedwongen verdwijningen achter zich zouden worden gelaten ondanks het voortdurende gebrek aan verantwoording voor de voorgaande misbruiken.

B. Poging tot een staatsgreep in juli 2016 en de noodtoestand

Op 15 juli 2016 hebben aanhangers van de Turkse strijdkrachten (TSK) gepoogd een staatsgreep te plegen tegen President Recep Tayyip Erdoğan en zijn regering door de controle over te nemen op verschillende belangrijke locaties in Ankara en Istanbul. De poging werd gedwarsboomd door regeringsgezinde troepen.

Erdoğan en zijn regering beschuldigden de religieuze Gülengroepering en hun leider, de in de VS gebaseerde geestelijke Fethullah Gülen ervan de mislukte staatsgreep te hebben geïnitieerd.[3] Gülen ontkende alle betrokkenheid[4] en vroeg om een internationaal onderzoek.

---

[1] 1 "The long read: where are Turkey's disappeared?" The National, 21 mei 2015, https://www.thenational.ae/artsculture/the-long-read-where-are-turkey-s-disappeared-1.122645
[2] "Turkey's Human Rights Rollback," Human Rights Watch, 29 september 2014, https://www.hrw.org/report/2014/09/29/turkeys-human-rights-rollback/recommendations-reform
[3] "Turkey coup attempt: Erdogan rounds up suspected plotters," CNN World, 18 juli 2016, https://edition.cnn.com/2016/07/17/asia/turkey-attempted-coup/index.html
[4] "An Exiled Cleric Denies Playing a Leading Role in Coup Attempt," The New York Times, 16 juli 2016, https://www.nytimes.com/2016/07/17/us/fethullah-gulen-turkey-coup-attempt.html

Voorafgaand aan de poging op een staatsgreep, had de Turkse regering de groepering reeds omschreven als een terroristische organisatie.[5] De Amerikaanse autoriteiten hebben tot nog toe Turkijes verzoek tot Gülens uitlevering geweigerd, gelet op het gebrek aan voldoende bewijsmateriaal.[6]

Staatsambtenaren uit verschillende westerse landen gaven te kennen twijfels te hebben over de beoordelingen die de Turkse regering maakte met betrekking tot het incident en de rol die de Gülenbeweging hierin zou hebben gespeeld. De Verenigde Naties, de Europese Unie en een aanzienlijke meerderheid uit de internationale gemeenschap hebben de beweging niet als een terroristische organisatie vastgesteld. In deze verhandeling zal geen standpunt worden ingenomen m.b.t. deze discussie.

Na de mislukte staatsgreep, kondigde de Turkse regering de noodtoestand af en dit gedurende drie maanden, waardoor Erdoğan en zijn kabinet zich uitzonderlijke noodbevoegdheden[7] toe-eigenden. De noodtoestand bleef van kracht tot juli 2018 doordat deze meermaals werd verlengd. Ten gevolge hiervan kregen de ruime noodbevoegdheden een permanent karakter dat bovendien bekrachtigd werd door wetgeving.[8]

De periode volgend op de coup werd gekenmerkt door de veelheid aan mensenrechtenschendingen zoals willekeurige moordzaken, verdachte overlijdens van personen die van hun vrijheid werden beroofd, gedwongen verdwijningen, arbitraire arrestaties en aanhoudingen van duizenden mensen inclusief politici, advocaten, journalisten en mensen met verschillende achtergronden, vervolgingen gebaseerd op politieke motieven, het afsluiten van mediakanalen en strenge restricties op een aantal vrijheden inclusief de vrijheid van meningsuiting, vergadering, vereniging en vestiging.[9]

---

[5] "Turkey officially designates Gulen religious group as terrorists," Reuters, 31 mei 2016, https://www.reuters.com/article/us-turkey-gulen-idUSKCN0YM167
[6] "US officials to visit Turkey over Gulen extradition request," Al Jazeera, 2 januari 2019, https://www.aljazeera.com/news/2019/01/officials-visit-turkey-gulen-extradition-request-190102155042596.html
[7] "Turkey coup attempt: State of emergency announced," BBC, 21 juli 2016, https://www.bbc.com/news/worldeurope-36852080
[8] "Turkey's emergency rule expires as Erdogan's powers expand," Reuters, 18 juli 2018, https://www.reuters.com/article/us-turkey-security/turkeys-emergency-rule-expires-as-erdogans-powers-expandidUSKBN1K824E
[9] "2019 Country Reports on Human Rights Practices: Turkey," U.S. Department of State, 11 maart 2020, https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/turkey/

Deze verhandeling legt de nadruk op de 25 verdachte gevallen van gedwongen verdwijningen van personen die hierbij betrokken waren sinds de gefaalde coup in juli 2016 en daarnaast één enkel geval dat heeft plaatsgevonden voorafgaandelijk aan de poging tot een staatsgreep. Dit rapport zal zich focussen op personen die verdwenen in Turkije zelf.

C. Beweerde gedwongen verdwijningen sinds 2016

In een eerder rapport achterhaalde het Zweedse Stockholm Centrum voor Vrijheid (SCF) een zekere structuur die terugkwam in veel van deze gevallen.[10] Volgens hetzelfde rapport zouden de ontvoeringen voornamelijk geconcentreerd zijn in de hoofdstad Ankara en de slachtoffers zouden in eerste instantie leden zijn geweest van de Gülenbeweging. In vele gevallen, identificeerden gewapende mannen zich als politieagenten die de slachtoffers vervolgens in een minibus dwongen, voornamelijk een zwarte Volkswagen Transporter minibus met getinte ruiten. De incidenten werden publiekelijk gekend als de zogenaamde *"zwarte Transporter gevallen"*. Deze benaming werd gebruikt om de vergelijking met *"de witte Taurus gevallen"* te benadrukken, verwijzend naar de witte Renault 12 auto's die geassocieerd worden met de verdwijningen van burgers in overwegend het Koerdische Zuidoosten in de jaren 90.

De verdwijningen worden eveneens gekarakteriseerd door enerzijds een consistente onwil van de politie en openbare aanklagers om de beschuldigingen die door bezorgde familieleden werden aangevoerd te onderzoeken en anderzijds de straffeloosheid van mensenrechtenschendingen in de Turkse postcoup periode.

Een ander karakteristiek was het opnieuw opduiken van sommige slachtoffers die maanden later in politiehechtenis werden gehouden en verklaringen aflegden over hun voormalige verblijfplaats die hun familieleden sterk in twijfel trokken. Slechts weinigen hebben bevestigd te zijn ontvoerd naar geheime gevangenissen waar ze vervolgens werden ondervraagd en werden gefolterd. Sommige onder hen zijn nooit meer teruggekeerd.

[10] "Enforced disappearances in Turkey," Stockholm Center for Freedom, 22 juni 2017, https://stockholmcf.org/wpcontent/uploads/2017/06/Enforced-Dissappearences-in-Turkey_22_June_2017.pdf

1. Sunay Elmas

Sunay Elmas

Sunay Elmas, een leraar, werd als vermist opgegeven op 27 januari 2016. Nadat hij zijn kinderen thuis had afgezet, werd hij onder dwang in een Volkswagen Transporter busje gesleept dichtbij Ankara's CEPA shoppingcenter. Op de camerabeelden die Elmas' familie bemachtigde was duidelijk te zien dat hij onderschept werd nadat hij uit zijn auto stapte om vervolgens in het busje gedwongen te worden. Desondanks hebben de politie van Ankara en de openbare aanklagers geen verder onderzoek uitgevoerd.[11] Op het moment van opstellen van dit rapport, blijft Elmas vermist.

2. Ayhan Oran

Ayhan Orhan, een voormalig lid van de Turkse National Intelligence Orgaisatie (MİT) werd van deze functie ontslagen in augustus 2016 omwille van vermeende banden met Gülen, werd voor het eerst als vermist gerapporteerd op 1 november 2016 in Ankara. Uit bewakingsbeelden is gebleken dat Oran zijn wooncomplex met zijn auto verliet om 12:38. Op grond van enkele rapporten bleek dat zijn gsm nog signalen ontving tot 16:00 diezelfde dag. Oran verliet zijn woning zonder afscheid te nemen van zijn echtgenote, noch had hij geld bij zich. Een nieuwsbericht van de PKK beweerde dat hij kennis had van de controversiële moord op drie vrouwelijke Koerdische activisten dat plaatsvond in januari 2013 in Parijs[12]. Men vermoedt dat de moord werd gepleegd door de MİT. Op het moment dat dit rapport werd opgesteld, blijft Oran vermist. Zijn auto werd niet teruggevonden.

3. Mustafa Özgür Gültekin

Mustafa Özgür Gültekin, een werknemer van de Turkse Mededingingsautoriteit werd vermist sinds 21 december 2016 in Ankara. Bewakingscamerabeelden van de buurt bemachtigd door

---

[11] "İlk siyah Transporter kurbanı Sunay Elmas'ın kaçırılışının 3üncü yılı," Bold Medya, 27 januari 2019, https://boldmedya.com/2019/01/27/ilk-siyah-transporter-kurbani-sunay-elmasin-kacirilisinin-ucuncu-yili/
[12] "MİT'çi Ayhan Oran nerede? Öldürüldü mü?" ANF, 11 januari 2018, https://anfturkce.net/kadin/mIt-ci-ayhanoran-nerede-Oeldueruеldue-mue-101343

de familieleden geven weer dat zijn auto werd achtervolgd door vier anderen. Hij werd vervolgens in een zwart busje gedwongen toen hij bij een supermarkt stopte voor boodschappen. Zijn familieleden verklaarden dat de politie geen onderzoek wilde uitvoeren ondanks het bestaan van duidelijke bewakingsbeelden waaruit de betrokken personen duidelijk identificeerbaar waren. Gültekin dook maanden later weer op in politiehechtenis in Ankara.[13] In een brief gericht aan zowel advocaten als rechters en openbare aanklagers belast met zijn zaak, geeft Gültekin toe dat hij voorwerp was van een brutale buitengerechtelijke ondervraging gedurende 121 dagen waarbij hij achteraf op 21 april 2017 werd overgeleverd aan reguliere politie.[14] Hij voegde hieraan toe dat gedurende de 13 dagen-durende politiehechtenis waarin hij vertoefde, hij verplicht werd een aantal vooropgestelde verklaringen te ondertekenen die hij bovendien voorafgaandelijk diende voor te lezen voor een camera terwijl hij heimelijk werd ondervraagd door de MİT. Gültekin zegt dat hij alles dat hem werd voorgeschoteld ondertekende uit angst dat hij opnieuw gefolterd zou worden. Hij bekende dat hij gebruik maakte van zijn vrijlating gedurende de hangende beroepsprocedure om het land te ontvluchten.

4. Hüseyin Kötüce

Hüseyin Kötüce, een werknemer van de Turkse Telecommunicatie autoriteiten (BTK), werd voor het eerst als vermist gemeld in Ankara op 28 februari 2017. Hij zou zijn ontvoerd dichtbij het Batıkent metrostation aangezien zijn auto in de parkeergarage van het metrostation werd teruggevonden. Kötüces winterjas en een cake die hij had gekocht werden in zijn auto teruggevonden. De politie ging niet in op het verzoek van de familieleden om de vingerafdrukken die werden teruggevonden in de auto te onderzoeken en bewakingscamerabeelden van de buurt proberen te bekomen. In 2019 dook Kötuce weer op als de verweerder in de rechtszaak omtrent de moord op Andrei Karlov, een Russische ambassadeur in Turkije. Tijdens een verhoor in maart 2019, ontkende hij elke betrokkenheid bij deze moord en zei dat de verklaring die hem werd voorgeschoteld gedurende zijn politiehechtenis een schouwspel was dat hij onder dwang en foltering diende te memoriseren

[13] "MİT'in siyah transporterları Karlov suikastından sonra devreye girdi," TR724, 19 januari 2019, https://www.tr724.com/mitin-siyah-transporterlari-karlov-suikastindan-sonra-devreye-girdi-karlov-suikastigercekleri-6/

[14] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişikin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiAlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf

teneinde zichzelf te incrimineren tijdens zijn ondervraging.[15] De rechtszaak is nog steeds niet ten einde en Kötüce blijft van zijn vrijheid beroofd wanneer dit rapport werd opgesteld.

5. Mesut Geçer

Mesut Geçer, een voormalig lid van de Turkse National Intelligence Organisatie (MİT) die in maart 2017 werd ontslagen van zijn functie bij bovengenoemde organisatie, werd een eerste maal als vermist opgegeven op 18 maart 2017 in Ankara. Volgens zijn eigen verklaring in de rechtbank[16] zou hij zijn achtervolgd door een groep individuen met de auto die hem stopten, zich identificerend als zijnde politiemannen. Geçer werd vervolgens in een ander voertuig gedwongen en er werd een zak over zijn hoofd geplaatst. Zijn getuigenis in de rechtbank includeerde details over de brutale ondervragingen waarvan hij gedurende maanden voorwerp is geweest tot zijn gezondheidstoestand verslechterde in juni 2017. Geçer zei dat hij nadien voor een korte periode naar Syrië werd overgeplaatst totdat hij terug naar Turkije kon worden gebracht om te worden overhandigd aan de Turkse gendarmerie in de grensprovincie Hatay in juli 2017. Hij verklaarde ernstige en permanente gezondheidsproblemen te hebben overgehouden aan de foltering. Geçer blijft opgesloten in de Sincan-gevangenis in Ankara.

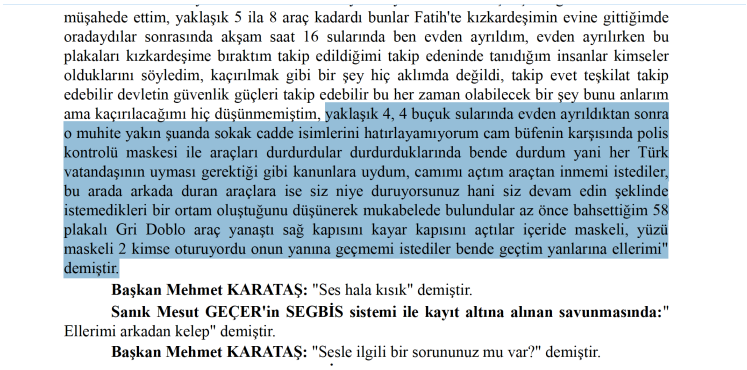

müşahede ettim, yaklaşık 5 ila 8 araç kadardı bunlar Fatih'te kızkardeşimin evine gittiğimde oradaydılar sonrasında akşam saat 16 sularında ben evden ayrıldım, evden ayrılırken bu plakaları kızkardeşime bıraktım takip edildiğimi takip edeninde tanıdığım insanlar kimseler olduklarını söyledim, kaçırılmak gibi bir şey hiç aklımda değildi, takip evet teşkilat takip edebilir devletin güvenlik güçleri takip edebilir bu her zaman olabilecek bir şey bunu anlarım ama kaçırılacağımı hiç düşünmemiştim, yaklaşık 4, 4 buçuk sularında evden ayrıldıktan sonra o muhite yakın şuanda sokak cadde isimlerini hatırlayamıyorum cam büfenin karşısında polis kontrolü maskesi ile araçları durdurdular durdurduklarında bende durdum yani her Türk vatandaşının uyması gerektiği gibi kanunlara uydum, camımı açtım araçtan inmemi istediler, bu arada arkada duran araçlara ise siz niye duruyorsunuz hani siz devam edin şeklinde istemedikleri bir ortam oluştuğunu düşünerek mukabelede bulundular az önce bahsettiğim 58 plakalı Gri Doblo araç yanaştı sağ kapısını kayar kapısını açtılar içeride maskeli, yüzü maskeli 2 kimse oturuyordu onun yanına geçmemi istediler bende geçtim yanlarına ellerimi" demiştir.

Başkan Mehmet KARATAŞ: "Ses hala kısık" demiştir.

Sanık Mesut GEÇER'in SEGBİS sistemi ile kayıt altına alınan savunmasında:" Ellerimi arkadan kelep" demiştir.

Başkan Mehmet KARATAŞ: "Sesle ilgili bir sorununuz mu var?" demiştir.

Onderdeel van de rechtzaalverklaring in december 2019 waarin Mesut Geçer bekend maakte dat hij was ontvoerd door staatsagenten

[15] "Karlov suikastının kritik ismi savunma yaptı," Sputnik Türkçe, 25 maart 2019, https://tr.sputniknews.com/turkiye/201903251038406366-karlov-suikasti-huseyin-kotuce-savunma-yapti/

[16] "FETÖ tutuklusundan çarpıcı ifadeler," Cumhuriyet, 2 januari 2020, https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/fetotutuklusundan-carpici-ifadeler-1712065

6. Turgut Çapan

Turgut Çapan

Turgut Çapan, een voormalige werknemer van de met Gülen gelieerde Turgut Özal Universiteit ,die ten tijde van de noodtoestand werd opgedoekt, werd vermist op 31 maart 2017 in Ankara. Çapans verdwijning werd door zijn echtgenote Ülkü Çapan publiekelijk geopenbaard op Twitter. Op dit sociale mediaplatform plaatste ze op 8 april een publieke videoboodschap waarin ze te kennen gaf dat een vriend van haar echtgenoot bij haar langskwam om haar mee te delen dat Çapan werd ontvoerd.[17] Kort nadat Çapans echtgenote deze videoboodschap de wereld uitstuurde werd hun huis overvallen door de politie en werd Ülkü Çapan hierop volgend kort aangehouden en weer vrijgelaten. Later kwam ze in aanraking met Ankara's gouverneur Ercan Topaca, die haar ervan probeerde te overtuigen dat haar echtgenoot zelf zou zijn gevlucht.[18] Ülkü Çapan is bewakingscamerabeelden bekomen vanuit de desbetreffende buurt waarop duidelijk te zien was dat een zwart Transporterbusje de plaats waar haar echtgenoot voor het laatst gezien werd, naderde. Echter, de eigenlijke ontvoering werd niet op beeld vastgelegd. Ülkü Çapan bracht de kwestie op regelmatige basis onder de aandacht op sociale media tot mei 2017, het ogenblik waarop het Twitteraccount dat ze hiervoor had geopend werd gedeactiveerd. In juni beweerde de regeringsgezinde Sabah dagelijks dat Turgut Çapan naar het buitenland was gevlucht, hoewel hierover geen verdere details werden vrijgegeven.[19] Human Rights Watch, die in contact stond met Ülkü Çapan, laat weten dat het onmogelijk was opnieuw contact op te nemen met haar.[20]

7. Önder Asan

Önder Asan, een leerkracht die in een privéschool onderwees en die werd opgedoekt ten tijde van de noodtoestand omwille van vermeende banden met Gülen, werd vermist sinds 1 april

---

[17] "Woman says husband abducted after losing job in post-coup crackdown," Turkish Minute, 9 april 2017, https://www.turkishminute.com/2017/04/09/woman-says-husband-abducted-losing-job-post-coup-crackdown/
[18] "15 Temmuzla Kararan Hayatlar," Deniz Zengin, december 2018, https://books.google.be/books/about/15_Temmuzla_Kararan_Hayatlar.html?id=Ih6VDwAAQBAJ&redir_esc=y
[19] "Kaçırıldı denilen FETÖ'cüler firarda," Sabah, 9 juni 2017, https://www.sabah.com.tr/gundem/2017/06/09/kacirildi-denilen-fetoculer-firarda
[20] "In Custody: Police Torture and Abductions in Turkey," Human Rights Watch, 12 oktober 2017, https://www.hrw.org/report/2017/10/12/custody/police-torture-and-abductions-turkey#page

Önder Asan

2017 in Ankara. Zijn auto stond geparkeerd en had lekke banden. Een getuige zag een aantal mannen die zich voordeden als politieagenten Asan ontvoeren, ze sleepten hem vervolgens uit een taxi en dwongen hem in een Transporterbus.[21] De politie en openbare aanklagers ondernamen geen noemenswaardige actie nadat zijn echtgenote Fatma Asan klacht indiende. De autoriteiten waren nalatig in het verzamelen van bewakingscamerabeelden uit de buurt waar de ontvoering plaatsvond. Op 12 mei kreeg Fatma Asan een telefoontje van de politie in Ankara die haar inlichtte over het feit dat haar echtgenoot op dat ogenblik onder politiehechtenis stond. Tijdens de eerste ontmoeting met zijn advocaat vertelde Önder Asan dat hij een taxi had genomen nadat hij vernomen had dat zijn auto lekke banden had. Vervolgens merkte hij op dat de taxi de pas werd afgesneden door vier andere voertuigen waaruit gewapende mannen stapten die beweerden deel uit te maken van de politie. Asan zei dat hij hierop volgend in een Volkswagen Transporterbus werd gedwongen en vervolgens geblinddoekt naar een onbekende locatie werd gebracht waar hij gedurende 42 dagen werd gefolterd. Op 12 mei werd hij naar een plaats dichtbij het Eymir Meer ten zuiden van Ankara gebracht, waar hij gedwongen werd de politie op te bellen en hen te vertellen dat hij zichzelf wenste aan te geven. Asan zei eveneens dat hij gedwongen werd een getuigenis te ondertekenen waarin hij zichzelf incrimineerde als zijnde een lid van de Gülenbeweging. Naar verluidt had hij moeilijkheden bij het rechtop staan en wandelen wanneer hij voor het eerst naar het politiekantoor werd gebracht waar hij zijn advocaat Burak Çolak ontmoette. Çolak werd kortstondig van zijn vrijheid beroofd nadat hij weigerde een door de politie opgelegde verklaring te ondertekenen in naam van zijn cliënt.

8. Cengiz Usta

Cengiz Usta

Cengiz Usta, een voormalige leraar aan een publieke school waar hij van zijn ambt werd ontslagen op grond van een noodverordening tijdens de noodtoestand en dit omwille van vermeende banden met Gülen. Hij werd vermist sinds 4 april 2017 in het Torbalı district in İzmir. Familieleden legden uit dat hij zijn woning had verlaten om een

[21] "Turkey: Investigate Ankara Abductions, Disappearances," Human Rights, Watch, 3 augustus 2017, https://www.hrw.org/news/2017/08/03/turkey-investigate-ankara-abductions-disappearances

appartementgerelateerde routinebetaling uit te voeren en hierna niet meer terugkeerde. Volgens een lokale nieuwswebsite zou een ooggetuige hebben gezien hoe hij in een voertuig werd gedwongen.[22] Drie maanden later belde Usta zijn familieleden op om hen te laten weten dat hij in de provincie Afyon vertoefde en dat hij naar huis zal terugkeren. Volgens nieuwsberichten zou hij zijn vertrokken aangezien hij psychologische problemen ondervond en hij het nodig vond alleen te zijn gedurende een bepaalde periode.[23] Anderzijds vertelde Önder Asan (zie supra onder puntje 9.) aan zijn advocaat dat hij had gehoord dat iemand met de naam Cengiz gevangen werd gehouden in dezelfde geheime gevangenis als deze waar hij werd ondervraagd.

9. Mustafa Özben

Mustafa Özben

Mustafa Özben, een advocaat en academicus, die aan de met Gülen gelieerde Turgut Özal universiteit – die eveneens werd opgedoekt tijdens de noodtoestand- doceerde, werd vermist in Ankara sinds 9 mei 2017. Hij verdween een eerste maal nadat hij zijn dochter had afgezet op school. Achteraf lokaliseerden zijn familieleden zijn achtergelaten wagen. Toen hij als vermist werd opgegeven bij de politie, kwam zijn echtgenote Emine Özben erachter dat er een aanhoudingsbevel bestond tegen haar echtgenoot. Een paar dagen hierna ontving ze een kort telefoontje van Mustafa Özben die volgens haar uitgeput, twijfelachtig en angstig klonk.[24] Na een mislukte poging de politie ervan te overtuigen dat haar echtgenoot ontvoerd zou kunnen zijn, voerde Emine Özben haar eigen onderzoek uit en vond ze ooggetuigen uit de desbetreffende buurt die zagen hoe een man in een busje werd gedwongen door drie mannen, waarvan één man een zwart skimasker droeg. De verklaringen van de getuigen werden niet helemaal opgenomen in het politieonderzoek en het onderzoek werd niet verdergezet. Op het ogenblik van het schrijven van dit verslag, blijft Özben vermist.

---

[22] "Cengiz öğretmen 45 gündür kayıp," Torbalı Güncel, 19 mei 2017, https://torbaliguncel.com/gundem/cengizogretmen-45-gundur-kayip-h12270.html
[23] "Kayıp öğretmen 87 gün sonra bulundu," Torbalı Güncel, 10 juli 2017, https://torbaliguncel.com/gundem/kayipogretmen-80-gun-sonra-bulundu-h14801.html
[24] "Ankara'da yakınları kaçırılanlar anlatıyor," BBC Türkçe, 29 juni 2017, https://www.bbc.com/turkce/haberlerturkiye-40372013

10. Fatih Kılıç

Fatih Kılıç

Fatih Kılıç, een voormalige onderwijzer die zijn job verloor door een noodverordening omwille van vermeende banden met Gülen, werd voor het eerst als vermist opgegeven op 14 mei 2017 in Ankara. Zijn echtgenote Nihal Kılıç vertelde aan Human Rights Watch dat Fatih Kılıç verdween nadat hij haar en hun kinderen had afgezet aan de Ankara bushalte.[25] Human Rights Watch meldde dat bewakingscamerabeelden weergaven hoe hij de bushalte had verlaten, de metro nam en uit de Dikimevi halte stapte. Sindsdien werd hij niet meer teruggezien. Er zou geen enkel officieel onderzoek zijn gemeld met betrekking tot de aangevoerde beweringen.

11. Cemil Koçak

Cemil Koçak

Cemil Koçak, een voormalige werknemer in de publieke sector die werd ontslagen uit zijn ambt op het Ministerie van Landbouw op grond van een noodverordening omwille van vermeende banden met Gülen, werd vermist op 15 juni 2017 in Ankara. Koçaks auto zou door een andere auto zijn geraakt waarna hij vervolgens in een zwart Transporterbusje werd gesleept wanneer hij uit zijn eigen auto stapte. Het incident vond plaats in het bijzijn van enerzijds Koçaks 8-jarige zoon en anderzijds in het bijzijn van een ooggetuige die verklaarde dat Koçak in een donker minibusje werd meegevoerd. Deze beweringen werden bevestigd door bewakingscamerabeelden.[26] Human Rights Watch kwam er later achter dat Koçak werd vrijgelaten uit een geheime gevangenis waar hij gedurende meer dan drie maanden gevangen werd gehouden door mannen die hem vertelde voor de staat te werken.[27]

---

[25] "Letter from Human Rights Watch to Minister Gül," Human Rights Watch, 3 augustus 2017, https://www.hrw.org/news/2017/08/03/letter-human-rights-watch-minister-gul
[26] "Letter from Human Rights Watch to Minister Gül," Human Rights Watch, 3 augustus 2017, https://www.hrw.org/news/2017/08/03/letter-human-rights-watch-minister-gul
[27] 7 "In Custody: Police Torture and Abductions in Turkey," Human Rights Watch, 12 oktober 2017, https://www.hrw.org/report/2017/10/12/custody/police-torture-and-abductions-turkey#page

12. Murat Okumuş

Murat Okumuş

Murat Okumuş, een boekhouder, die in het met Gülen gelieerde Şifa ziekenhuis werkte dat gedurende de noodtoestand werd gesloten, werd voor het eerst als vermist opgegeven op 16 juni 2017 in İzmir. Zijn familie vertelde Human Rights Watch dat gewapende mannen, die zichzelf identificeerden als politieagenten, Okumuş in een voertuig dwongen op een centrale weg in İzmir. Een omstander heeft de politie gebeld om het incident te melden. Zijn familieleden die bewakingscamerabeelden te pakken kregen en verschillende klachten hebben ingediend bij een openbare aanklager ontdekten later dat deze openbare aanklager van de zaak werd gehaald en er een geheimhoudingsplicht met betrekking tot de zaak werd uitgesproken. Okumuş blijft vermist op het ogenblik dat dit verslag werd geschreven.

13. Hıdır Çelik

Hıdır Çelik

Hıdır Çelik, een landbouwer, werd vermist in Diyarbakır sinds 16 november 2017. Nieuwsrapporten verwezen naar een verdwijning nadat hij werd opgepakt in het midden van aanvaringen tussen de Turkse strijdkrachten (TSK) en de PKK in het Diyarbakır Hazro district.[28] Rapporten melden dat de Koerdische landbouwer ter plaatse was om vee aan te kopen en dat hij gewond geraakte tijdens het incident. Een persbericht uitgegeven door het kantoor van Diyabakırs gouverneur meldde dat een zekere PKK *medeplichtige* levend werd opgepakt tijdens het conflict zonder enige namen vrij te geven.[29] Turkse NGO Hak İnisiyatifi stelde dat het kantoor van de gouverneur door het gebruik van het begrip *"medeplichtige"* verwees naar Çelik.[30] Zijn verdwijning evenaart de gedwongen verdwijningen van burgers in de jaren 90 in voornamelijk de Koerdische regio. Op het ogenblik

[28] "İki kayıp/kaçırılma olayı daha," Grihat, 14 december 2017, https://grihat.com/iki-kayipkacirilma-olayi-daha/
[29] "Etkisiz hale getirilen BTÖ mensupları ve ele geçirilen mühimmatlar," Diyarbakır Valiliği, 17 november 2017, http://diyarbakir.gov.tr/17112017-basin-duyurusu-etkisiz-hale-getirilen-bto-mensuplari-ve-ele-gecirilenmuhimmatlar
[30] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiAlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf

van dit schrijven, beschikt Solidarity with OTHERS over geen enkele gegevens betreffende Çeliks huidige verblijfplaats.

14. Ümit Horzum

Ümit Horzum

Ümit Horzum, een voormalige werknemer aan de Turkse Banking Regulation and Supervision Agency (BDDK), waar hij van zijn ambt werd ontslagen door een noodverordening omwille van vermeende Gülenbanden, werd vermist in Ankara sinds 6 december 2017. Hij zou ontvoerd zijn dichtbij het Acity shoppingcenter in Ankara nadat zijn voertuig de pas werd afgesneden door een zwarte Transporterbus. Horzum werd in het busje gedwongen en zijn auto werd na het incident niet meer teruggevonden.[31] De volgende dag werd zijn echtgenote, Aynur Horzum door een onbekende benaderd die haar inlichtte over het incident en meteen vertrok zonder dat ze de kans kreeg om ook maar enige vragen te stellen. Openbare aanklagers namen geen volledige notie van haar klacht en beperkten zich slechts tot het nagaan of hij al dan niet onder politiehechtenis stond. Horzum dook na 132 dagen weer op onder politiehechtenis. Wanneer hij weer opdook, had hij ribfracturen en gesprongen trommelvliezen. Horzum sprak over zijn verdwijning tijdens een recente hoorzitting in de rechtbank. Hij ontkende zijn voorafgaande verklaringen waarin hij zichzelf en 100 andere mensen incrimineerde. Daarnaast verklaarde hij dat hij tijdens zijn verdwijning voorwerp was van foltering en dwang tot ondertekening van bepaalde documenten betreffende welbepaalde mensen die hij niet kende alvorens hij werd overgeleverd aan reguliere politie op 16 april 2018.[32]

[31] "The Case of Ümit Horzum, Most Recent Victim In A String Of Abductions In Post-Coup Turkey," Leighann Spencer, Vocal Europe, 11 januari 2018, https://www.vocaleurope.eu/the-case-of-umit-horzum-most-recentvictim-in-a-string-of-abductions-in-post-coup-turkey/
[32] "Ümit Horzum mahkemede konuştu: Kaçırıldım, işkence gördüm," Bold Medya, 21 februari 2020, https://boldmedya.com/2020/02/21/umit-horzum-mahkemede-konustu-kacirildim-iskence-gordum/

CMK'nın 45. maddesinde belirtilen yakınlarını ceza kovuşturmasına uğratabilecek nitelikte sorulara cevap vermekten çekinebileceği hatırlatıldı.5271 sayılı CMK'nın 53, 54 ve 55. maddeleri gereğince Usulen yemini yaptırıldı. Sanığın kimliği tanığa açıklandı. İddianame ve ekleri okunarakolay açıklanarak tanıktan olayla ilgili bilgi ve görgüsü soruldu.

TANIK BEYANINDA: Ben huzurda bulunan sanığı tanımam, 06/12/2017-16/04/2018 tarihleri arasında arabamla seyir halindeyken Etlik'te bir araç önümü kesti, araçtan inen birkaç kişi beni arabaya bindirip götürdüler, kafama çuval geçirip götürdüler, 16/04/2018 tarihinde bu şahıslar tarafından Ankara Emniyet Müdürlüğündeki personele teslim edildim, daha öncesinde işkence görmüştüm, Emniyette de psikolojik işkence bana yapıldığı için söylemediğim şeyler söylenmişim gibi yazıldı ve teşhis etmediğim halde teşhis tutanağı bana imzalatıldı, ayrıca Emniyete beni getirmeden önce kaçırıldığım kişiler tarafından ne ifade vermem hususunda bana tehdit ile yönlendirme yapıldı, ayrıca şunu söylemek isterim, bu ifade benimle birlikte hazır bir şekilde emniyete teslim edildi, ifadeyi verirken ve teşhis tutanağını imzalarken avukat yanımdaydı, Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesinde halen yargılamam devam etmektedir, tanıklık ücreti talep etmiyorum, dedi.

Tanığın daha önce vermiş olduğu ifade tutanağı okundu. Doğrudur bana aittir dedi.
Benzer mahiyette olduğu görüldü.

Sanıktan tanık beyanına karşı diyecekleri soruldu: Tanık anlatımına bir diyeceğim yoktur, dedi.

Sanık müdafiden tanık beyanına karşı diyecekleri soruldu: Size zorla imzaladığınızı iddia ettiğiniz tutanakta kaç kişinin ismi söyletildi, ya da teşhis ettirildi, şeklindeki sorusuna cevaben;

Sanık müdafiinin talebi üzerine tanıktan soruldu: Sayısını tam olarak bilmiyorum ama 100 kişi olabilir, dedi.

Onderdeel van de rechtzaalverklaring in vroege 2020 waarin Ümit Horzum bekend maakte dat hij was ontvoerd door staatsagenten

15. Orçun Şenyücel

Orçun Şenyücel

Orçun Şenyücel, een voormalige werknemer in de publieke sector die te werk werd gesteld als een expert aan de Turske Mededingingsautoriteit totdat hij hier werd ontslagen door een noodverordening omwille van vermeende Gülenbanden, werd vermist sinds 20 april 2018 in Ankara. Hij verliet zijn woning 's avonds op 20 april om melk te kopen voor zijn kinderen, waarna hij nooit meer naar huis terugkeerde. Zijn telefoon was ontving geen enkel signaal kort na het gebeuren. Familieleden bemachtigden bewakingscamerabeelden waarop te zien was hoe Şenyücel werd ontvoerd door gewapende mannen die uit een zwart Transporterbusje en een witte Toyota stapten. Ondanks het bestaan van duidelijke camerabeelden waarop de nummerplaten van de voertuigen die betrokken waren bij de ontvoering duidelijk te zien waren, ontbrak een behoorlijk onderzoek. Zijn familieleden uitten hun ongenoegen betreffende het gebrek aan enig onderzoek op sociale media. Hak İnisiyatifi vermeldde onbevestigde claims waarin werd opgenomen dat hij werd vrijgelaten drie maanden na zijn verdwijning en dat hij voorwerp was van foltering tijdens zijn verdwijning.[33] Hoewel

[33] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiAlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf

zijn naam als getuige opdook in de rechtszaak van Mesut Gçer, beschikt Solidarity with OTHERS tot op heden over geen enkele informatie betreffende Şenyücels verblijfplaats.

16. Hasan Kala

Hasan Kala

Hasan Kala was een academicus die ontslagen werd van de door de staat beheerde Çankırı Karatekin universiteit op grond van een noodverordening omwille van vermeende banden met Gülen. Hij werd voor het eerst als vermist gemeld op 20 juli 2018 in Ankara. Hij zou rond middernacht[34] zijn verdwenen nadat hij met geweld in een zwarte Transporter werd gedwongen. De door zijn familieleden ingediende klachten bleven onbeantwoord door de bevoegde autoriteiten. Tot op heden blijft Kala vermist.

17. Fahri Mert

Fahri Mert

Fahri Merts verdwijning werd vastgesteld op 12 augustus 2018 in İzmir. Volgens rapporten zou hij uit zijn woning ontvoerd zijn door personen die zichzelf voorstelden als politieagenten die hem lieten weten hem naar het politiekantoor te moeten brengen op grond van een aanhoudingsbevel.[35] Zijn familieleden verkregen geen informatie van de autoriteiten met betrekking tot Merts verblijfplaats. Op het ogenblik van het opstellen van dit verslag is er nog steeds geen enkel spoor van Mert.

[34] "Siyah transporterlar Ankara'da yine devrede: KHK ile ihraç edilen akademisyen kaçırıldı," TR724, 22 juli 2018, http://www.tr724.com/siyah-transporterlar-ankarada-yine-devrede-khk-ile-ihrac-edilen-akademisyen-kacirildi/

[35] "No news received from Fahri Mert since he was abducted in Turkey's İzmir 2 weeks ago," Stockholm Center for Freedom, 26 augustus 2018, https://stockholmcf.org/no-news-received-from-fahri-mert-since-he-was-abducted-inturkeys-izmir-2-weeks-ago/

18. Ahmet Ertürk

Ahmet Ertürk

Ahmet Ertürk, een leerkracht, die op een privéschool onderwees die bovendien werd gesloten omwille van vermeende banden met Gülen, werd vermist in Ankara sinds 16 november 2018. Zijn echtgenote kondigde op Twitter aan dat haar echtgenoot op hetzelfde ogenblik verdween als het moment waarop de politie het huis van zijn ouders in Ankara binnenviel.[36] Op 8 januari 2019 tweette zijn vrouw dat Ertürk was teruggevonden en gedurende vier dagen in politiehechtenis was. Geen enkele andere onthulling met betrekking tot zijn 53 dagen durende verdwijning werd gedaan door Ertürk zelf, zijn advocaat of zijn familieleden.

19. Gökhan Türkmen

Gökhan Türkmen

Gökhan Türkmen, een voormalige werknemer in de publieke sector die voordien ontslagen werd uit zijn ambt op het Ministerie van Landbouw omwille van vermeende Gülenbanden, werd vermist in Antalya sinds 7 februari 2019. Türkmen, die reeds gedurende 2,5 jaar een aanhoudingsbevel ontweek, vertelde zijn familieleden 10 dagen voorafgaandelijk aan zijn verdwijning dat ze strafklachten dienden in te dienen indien ze gedurende een week niets van hem zouden horen.[37] Nadat zijn familie de politie in Antalya had ingelicht nadat ze niets meer van hem vernamen, informeerde de politie zijn familieleden over Türkmens voertuig dat in Ankara werd gelokaliseerd, dat zijn kredietkaart gebruikt is geweest voor een aantal uitgaven en dat er twee telefoonabonnementen op zijn eigen naam zijn aangegaan. Zijn familieleden stelden dat Türkmens auto onmogelijk in Ankara zou zijn waargenomen aangezien zijn auto in hun garage in Antalya stond geparkeerd en dit reeds meer dan twee jaar. Bovendien zeiden ze dat Türkmens kredietkaart zich thuis bevond. Strafklachten ingesteld tegen degene die de twee abonnementen zijn aangegaan, leverden geen enkel resultaat op. Volgens familieleden zijn de valselijk

---

[36] "Purged teacher from shut-down Gülen movement school disappears," Turkish Minute, 30 november 2018, https://www.turkishminute.com/2018/11/30/purged-teacher-from-shut-down-gulen-movement-school-disappears/

[37] "Salim Zeybek ve Gökhan Türkmen MİT tarafından kaçırıldı," Bold Medya, 26 februari 2019, https://boldmedya.com/2019/02/26/salim-zeybek-ve-gokhan-turkmen-mit-tarafindan-kacirildi/

geïnstalleerde nummers op zijn naam en de verkeerdelijk verschafte informatie over Türkmens gelokaliseerde auto deel van een opgezet plan om hem af te schilderen als misdadiger. Na negen maanden te zijn verdwenen, dook Türkmen weer op in politiehechtenis op 6 november 2019. Zijn echtgenote Zehra Türkmen werd door de politie van Antalya ingelicht over zijn aanhouding. Gökhan Türkmen werd later naar Ankara gebracht waar hij werd gearresteerd en naar de Sincangevangenis overgebracht. Bij het weerzien van haar echtgenoot, merkte Zehra Türkmen een extreem gewichtsverlies en een bleek gezicht op.[38] Gökhan Türkmen spoorde zijn vrouw aan om zich te vergewissen van Twitter, waarop ze vragen stelde en zijn verdwijning onder de aandacht trachtte te brengen.[39] Tijdens de eerste hoorzitting op 7 februari 2020 in het strafrechtelijk gerechtshof in Ankara waar hij werd berecht voor mogelijke banden met de Gülenbeweging, ontsloeg Türkmen zijn advocaat, Ayşegül Güney, door haar te hebben gevraagd de rechtszaal te verlaten.[40] De advocaat zou volgens hem zijn "aangesteld" door de MİT. Türkmen zette vervolgens de hoorzitting verder en openbaarde dat hij werd ontvoerd in Antalya door drie niet-geïdentificeerde personen die zichzelf introduceerden als politieagenten. Vervolgens werd hij geblinddoekt naar een onbekende plaats gebracht, waar hij gedurende 271 dagen al folterend werd ondervraagd. Hij zei dat hij de details van de foltering tijdens de eerstvolgende hoorzitting zal meedelen. Türkmen zei dat hij aan het einde van de brutale ondervraging werd gedwongen een 50 pagina's lange getuigenis te ondertekenen waarin hij zichzelf, zijn echtgenote, zijn moeder en andere familieleden incrimineerde. Nadien werd hij overgeleverd aan de politie in Antalya. Hij gaf eveneens te kennen dat hij verscheidene keren werd bedreigd door de MİT toen hij in de Sincangevangenis vertoefde. De inlichtingendiensten bezochten hem meermaals achter de tralies en vroegen hem zijn familieleden aan te sporen zich te distantiëren van de klachten die door hen werden ingediend bij Europees Hof voor de Rechten van de Mens en de Europese Unie ten tijden van zijn verdwijning. Türkmen liet weten zijn hoofdstandpunt bekend te maken in de rechtbank nadat hij zelf een nieuwe advocaat kon

---

[38] "Turkey: Further Information: Two Missing Men "Found" in Police Detention: Gökhan Türkmen and Mustafa Yılmaz," Amnesty International, 22 november 2019, https://www.amnesty.org/en/documents/eur44/1455/2019/en/

[39] "Mysterious reappearance of Turkey's missing," France24, 28 november 2019, https://www.france24.com/en/20191128-mysterious-reappearance-of-turkey-s-missing

[40] "Kaçırılan Türkmen yaşadıklarını mahkemede açıkladı: 271 gün işkence gördüm," Artı Gerçek, 13 februari 2020, https://artigercek.com/haberler/kacirilan-turkmen-yasadiklarini-mahkemede-acikladi-271-gun-iskencegordum

aanwijzen. De rechtbank in Ankara besliste om een strafklacht in te dienen tegen Ankara's hoofdaanklager met betrekking tot Türkmens beweringen.

20.-21. Yasin Ugan, Özgür Kaya

Yasin Ugan

Özgür Kaya

Yasin Ugan, een financieel adviseur en Özgür Kaya, een leerkracht die voorafgaandelijk werd ontslagen van zijn job op een privéschool omwille van vermeende banden met Gülen, werden sinds 13 februari 2019 vermist. De familieleden van beiden die hun verdwijning bekendmaakten, verklaarden dat ze in een voertuig werden gedwongen op klaarlichte dag door gewapende mannen die zich voordeden als politieagenten en in het bijzijn van omstaanders. Volgens het verslag van ooggetuigen werden de mannen ontvoerd in een wit minibusje.[41] Aan de familieleden die het incident bij de politie in Ankara aanklaagden, werd verteld dat er geen informatie bestond over de plaats waar ze zich zouden bevinden. Beiden leefden reeds ver weg van hun families omwille van een bestaand aanhoudingsbevel ten aanzien van beiden omwille van vermeende banden met Gülen. Volgens een aantal verslagen zou de huisbaas van het huis waar ze verbleven eveneens zijn ondervraagd door de politie twee uur nadat de mannen werden ontvoerd.[42] Tijdens de ondervraging werden door de politie – die een aanhoudginsprocedure suggereerde- de foto's van Ugan en Kaya aan de huisbaas voorgelegd. De aanklacht van de familieleden bij de politie van Ankara bleef zonder gevolg. De twee mannen verschenen in politiehechtenis op 28 juli 2019 in Ankara samen met Erkan Irmak en Salim Zeybek die eveneens verdwenen waren in februari 2019. [43] Hun verschijning werd 's anderendaags aangekondigd op het Twitteraccount dat door hun familieleden in het leven werd geroepen teneinde een campagne te lanceren omtrent hun verdwijning. Volgens hun

---

[41] "Two Ankara men missing after reportedly being abducted by police," Ahval News, 16 februari 2019, https://ahvalnews.com/abduction/two-ankara-men-missing-after-reportedly-being-abducted-police

[42] "Yasin Ugan ve Özgür Kaya için polis tutanak tutmuş, dosya numarası vermiş: 2017/69394," 21 februari 2019, https://boldmedya.com/2019/02/21/yasin-ugan-ve-ozgur-kaya-icin-polis-tutanak-tutmus-dosya-numarasi-vermis2017-69394/

[43] "Kayıp 6 KHK'liden 42'ü bulundu," Evrensel, 29 juli 2019, https://www.evrensel.net/haber/383847/kayip-6-khkliden-4u-bulundu

families waren de mannen enorm bleek, hadden ze heel wat gewicht verloren en stonden ze weigerachtig tegenover het beantwoorden van elke met de verdwijning gerelateerde vraag.[44] Ze vertelden bovendien aan hun echtgenotes, in het bijzijn van politieagenten, dat ze zich niet wensten te beroepen op een advocaat en dat hun echtgenotes het voeren van campagnes en het indienen van aanklachten betreffende hun verdwijningen dienden te stoppen en daarenboven hun reeds ingediende klachten bij internationale instanties en organisaties dienden in te trekken.[45] Na een 12 dagen durende aanhouding, verschenen ze voor het Strafgerechtshof in Ankara, die besliste hen te arresteren omwille van vermeende banden met Gülen.

22. Erkan Irmak

Erkan Irmak

Erkan Irmak, een leerkracht, werd vermist in Istanbul sinds 16 februari 2019. Hij werd reeds geviseerd door de autoriteiten omwille van een bestaand aanhoudingsbevel door vermeende banden met Gülen en dit reeds 2,5 jaar. Hij werd ontvoerd door twee mannen nadat hij terugkwam van een bijzonder bezoek aan zijn familieleden. Irmaks ontvoering werd vastgesteld door zijn echtgenote Nilüfer Irmak die hem aanschouwde vanuit het raam toen hij vertrok. Wanneer ze de bewakingscamerabeelden opvroeg aan de autoriteiten, werd haar verteld dat de bewakingscamera's niet functioneerden omdat ze in onderhoud waren.[46] Een advocaat die met de openbare aanklager sprak, belast met de strafvervolging betreffende Irmaks vermeende banden met Gülen, vertelde hem dat Irmaks zaak "*een moeilijke zaak betrof*".[47] Irmak dook weer op, ditmaal onder de vorm van een politiehechtenis samen met drie anderen die eveneens verdwenen in februari 2019: Yasin Ugan, Özgür Kaya and Salim Zeybek.[48] Volgens de families zagen de mannen er erg bleek uit, hadden ze veel gewicht verloren en stonden ze weigerachtig t.a.v. het beantwoorden van de vragen die te maken hadden

[44] "Turkey: Concerns for Disappeared Men Now in Police Custody," Human Rights Watch, 6 augustus 2019, https://www.hrw.org/news/2019/08/06/turkey-concerns-disappeared-men-now-police-custody
[45] "Turkey: Concerns for Disappeared Men Now in Police Custody," Human Rights Watch, 6 augustus 2019, https://www.hrw.org/news/2019/08/06/turkey-concerns-disappeared-men-now-police-custody
[46] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiAlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf
[47] Ibid.
[48] "6 ay boyunca haber alınamayan 4 KHK'lı tutuklandı," Independent Türkçe, 10 augustus 2019, https://www.indyturk.com/node/60621/haber/6-ay-boyunca-haber-alınamayan-4-khklı-tutuklandı

met wat hen was overkomen tijdens hun verdwijning.[49] Ze vertelden bovendien aan hun echtgenotes, in het bijzijn van politieagenten, dat ze zich niet wensten te beroepen op een advocaat en dat hun echtgenotes het voeren van campagnes en het indienen van aanklachten betreffende hun verdwijningen dienden te stoppen en daarenboven hun reeds ingediende klachten bij internationale instanties en organisaties dienden in te trekken.[50] Na een 12 dagen durende aanhouding, verschenen ze voor het Strafgerechtshof in Ankara, die besliste hen te arresteren omwille van vermeende banden met Gülen.

23. Mustafa Yılmaz

Mustafa Yılmaz

Mustafa Yılmaz, een fysiotherapeut die eerder van zijn publieke overheidsdienst werd ontslagen omwille van vermeende banden met Gülen, werd vermist in Ankara sinds 19 februari 2019. Yılmaz verdween 's ochtends vroeg nadat hij zijn woning verliet om zijn nieuwe job in het ziekenhuis aan te vatten.[51] Zijn vrouw, Sümeyye Yılmaz, werd door iemand van zijn nieuwe werkplaats opgebeld rond 11:00 uur. Deze laatste informeerde haar dat haar echtgenoot niet is opgedaagd en stelde zich de vraag of er iets aan de hand was. Sümeyye Yılmaz diende hierop volgend klacht in bij de politie. Ze ontdekte gegevens uit het politiedossier waaruit bleek dat Mustafa Yılmaz' gsm-signalen ontving van dezelfde telefoonmast uit het Ankara's Etimesgut district elke dag gedurende 15 minuten, hoewel zijn gsm bleek uit te staan wanneer hij werd opgebeld. Sümeyye Yılmaz kwam eveneens in het bezit van bewakingscamerabeelden waaruit een mogelijke ontvoering met een zwarte Transporterbusje was af te leiden. Ondanks de inconsistente gsm-signalen en de verdachte camerabeelden, beslisten de openbare aanklagers de klacht te seponeren, omwille van het ontbreken van enige grond die verdere actie vereist.[52] Sümeyye Yılmaz zei eveneens dat functionarissen haar meermaals ervan probeerden te overtuigen dat haar echtgenoot haar heeft verlaten, om haar op die manier de zaak niet te doen vervolgen.

---

[49] "Turkey: Concerns for Disappeared Men Now in Police Custody," Human Rights Watch, 6 augustus 2019, https://www.hrw.org/news/2019/08/06/turkey-concerns-disappeared-men-now-police-custody
[50] ibid.
[51] "Kaçırılan 6 kişiyle ilgili yeni gelişme: Aynı dosyada toplanıyorlar," Bold Medya, 3 april 2019, https://boldmedya.com/2019/04/03/kacirilan-6-kisiyle-ilgili-yeni-gelisme-ayni-dosyada-toplaniyorlar/
[52] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiAlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf

Verder legt ze uit dat Mustafa Yılmaz hun woning heeft verlaten met slechts 150 Turkse Lira (€20).[53] Een ander ongewoon detail dat valt op te merken aan Mustafa Yılmaz' achtergrond was het feit dat hij reeds voordien werd aangehouden en gearresteerd gedurende ongeveer 100 dagen omwille van verdachte banden met Gülen, veroordeeld tot 6 jaar in januari 2019, 3 maanden werd opgesloten in de gevangenis voor het "lid zijn van een terroristische organisatie" en uiteindelijk werd hij vrijgelaten in afwachting van de beroepsprocedure. Op 21 oktober 2019, kreeg Sümeyye Yılmaz een oproep van de politie die haar te kennen gaf dat haar echtgenoot zichzelf had aangegeven ondanks het feit dat hij werd vrijgelaten in afwachting van de beroepsprocedure. Ze zei dat Mustafa Yılmaz heel wat gewicht was verloren en hij er erg bleek uitzag. Hij vertelde haar dat hij zich schuil hield, zonder verder enige andere details vrij te geven.[54] Er werd Sümeyye Yılmaz verteld dat haar echtgenoot zich niet wenste te beroepen op een advocaat.[55]

24. Salim Zeybek

Salim Zeybek

Salim Zeybek, een voormalige ambtenaar werd voorafgaandelijk ontslagen van zijn functie aan de Turkse Telecommunicatie autoriteiten (BTK) door een noodverordening omwille van vermeende banden met Gülen, werd voor het eerst als vermist gemeld op 21 februari 2019. Zeybek reisde naar de westelijke grens bij de stad Edirne samen met zijn echtgenote en hun kinderen van 6 en 8 jaar. Het gezin werd argwanend wanneer ze enige tijd werden achtervolgd door een verdacht voertuig.[56] Salim Zeybek verloor controle over zijn voertuig wanneer hij het voertuig dat hen achtervolgde probeerde te ontwijken. Hij botste tegen verschillende andere auto's waarna hij zich uiteindelijk aan de kant zette. Er kwamen vervolgens gewapende mannen uit het voertuig die zichzelf identificeerde als "de staat". De familie werd daarna gewapend gegijzeld, Salim

[53] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiI.2019AlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf
[54] "Mysterious reappearance of Turkey's missing," France24, 28 november 2019, https://www.france24.com/en/20191128-mysterious-reappearance-of-turkey-s-missing
[55] "9 aydır kayıp olan Mustafa Yılmaz TEM'de bulundu," Evrensel, 22 november 2019, https://www.evrensel.net/haber/389320/9-aydir-kayip-olan-mustafa-yilmaz-temde-bulundu
[56] "Abductions on the rise in Turkey as the latest, horrific one see a father brutally kidnapped in front of his kids," Ipa News, 4 maart 2019, https://ipa.news/2019/03/04/abductions-on-the-rise-in-turkey-as-the-latest-horrific-onesee-a-father-brutally-kidnapped-in-front-of-his-kids/

Zeybek werd van de rest van zijn familie gescheiden en namen hem tenslotte mee. Zijn echtgenote en kinderen werden door drie gewapende mannen ergens dichtbij hun verblijfplaats in Ankara afgezet. Onderweg drongen de gewapende mannen erop aan de politie niet in te lichten over het incident.[57] Desalniettemin, diende zijn echtgenote enkele dagen later een klacht in bij de openbare aanklager. Salim Zeybek dook weer op in politiehechtenis op 28 juli 2019 in Ankara, samen met drie andere mannen die eveneens verdwenen in februari 2019: Yasin Ugan, Özgür Kaya and Erkan Irmak.[58] Hun verdwijning werd aangekondigd op Twitteraccounts die hun families hiervoor hadden opgezet teneinde hun verdwijning onder de aandacht te brengen. Volgens de families zagen de mannen er erg bleek uit, hadden ze veel gewicht verloren en stonden ze weigerachtig t.a.v. het beantwoorden van de vragen die te maken hadden met wat hen was overkomen tijdens hun verdwijning.[59] Ze vertelden bovendien aan hun echtgenotes, in het bijzijn van politieagenten, dat ze zich niet wensten te beroepen op een advocaat en dat hun echtgenotes het voeren van campagnes en het indienen van aanklachten betreffende hun verdwijningen dienden te stoppen en daarenboven hun reeds ingediende klachten bij internationale instanties en organisaties dienden in te trekken.[60] Na een 12 dagen durende aanhouding, verschenen ze voor het Strafgerechtshof in Ankara, die besliste hen te arresteren omwille van vermeende banden met Gülen.

25. Yusuf Bilge Tunç

Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer in de publieke sector die eerder werd ontslagen van de functie die hij bekleedde op het Ministerie van Nationale Defensie op grond van een noodverordening omwille van vermeende banden met Gülen, werd als vermist opgegeven in Ankara sinds 6 augustus 2019. Tunç, die zijn ouderlijk huis reeds had verlaten uit vrees voor een aanhoudingsbevel omwille

Yusuf Bilge Tunç

[57] "Turkish police raid house of abducted civil servant," Stockholm Center for Freedom, 27 maart 2019, https://stockholmcf.org/turkish-police-raid-house-of-abducted-civil-servant/
[58] "6 ay boyunca haber alınamayan 4 KHK'lı tutuklandı," Independent Türkçe, 10 augustus 2019, https://www.indyturk.com/node/60621/haber/6-ay-boyunca-haber-alınamayan-4-khklı-tutuklandı
[59] "Turkey: Concerns for Disappeared Men Now in Police Custody," Human Rights Watch, 6 augustus 2019, https://www.hrw.org/news/2019/08/06/turkey-concerns-disappeared-men-now-police-custody
[60] ibid.

van zogezegde banden met de Gülengroepering[61], verdween zonder enig spoor behalve zijn achtergelaten auto in het GİMAT shoppingcenter in Ankara.[62] De neergelegde klachten van Tunçs echtgenote Nuray werden door de politie naast zich neergelegd. De eis voor het zoeken naar bewijsmateriaal in de auto werd door de politie afgewezen ondanks de vele verzoeken.[63] Hoewel de onwil van de autoriteiten om de zaak verder te onderzoeken ertoe heeft geleid dat de familie van Tunç ervan overtuigd is dat hij in handen is van overheidsbeambten en het feit dat zijn verdwijning reeds 10 maanden aan de gang is, draagt ertoe bij dat zijn familie zich zorgen maakt om zijn leven. Op het moment van opstellen van dit document, blijft Yusuf Bilge Tunç vermist.

D. Parlementaire vragen

Bovenop de klachten die werden ingediend bij de politie en openbare aanklagers door de families van de slachtoffers, zijn de beweringen van gedwongen verdwijningen meermaals aangekaart op het Turks parlement door vertegenwoordigers van de oppositiepartijen. Deze laatsten legden een aantal schriftelijke parlementaire vragen (*soru önergesi*) op tafel die dienden te worden beantwoord door kabinetsleden. Tot op heden bleven al deze parlementaire vragen onbeantwoord wat duidelijk wijst op een systematische ontwijking door openbare ambtenaren om deze aantijgingen te erkennen.

1. Gestelde parlementaire vragen gedurende de 27ste legislatuur

In maart 2019 richtte de afgevaardigde van Kocaeli Ömer Faruk Gergerlioğlu, een parlementaire vraag aan vicepresident Fuat Oktay betreffende de verdwijning van Mustafa Yılmaz.[64] Tot op heden blijft deze vraag onbeantwoord door Oktays kabinet.

---

[61] "Yusuf Bilge Tunç 195 Gündür Kayıp!" Hak İnisiyatifi, 18 februari 2020, https://hakinisiyatifi.org/yusuf-bilgetunc-195-gundur-kayip.html

[62] "Where is Yusuf Bilge Tunç?" Stockholm Center for Freedom, 11 april 2020, https://stockholmcf.org/where-isyusuf-bilge-tunc/

[63] "10 aydır kayıp KHK'lı Yusuf Bilge Tunç'un ailesi: Artık hayatından endişe ediyoruz," Aktif Haber, 8 mei 2020, http://aktifhaber.com/gundem/10-aydir-kayip-khkli-yusuf-bilge-tuncun-ailesi-artik-hayatindan-endiseediyoruz-h145106.html

[64] 27. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/10654, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=247027

In maart 2019 legde de afgevaardigde van Kocaeli Ömer Faruk Gergerlioğlu, een parlementaire vraag op tafel gericht ten aanzien van vicepresident Fuat Oktay inzake de verdwijing van Salim Zeybek.[65] Tot op heden, blijft ook deze parlementaire vraag onbeantwoord door Oktays kabinet.

In maart 2019 legde de afgevaardigde van Kocaeli Ömer Faruk Gergerlioğlu, een parlementaire vraag op tafel gericht aan vicepresident Fuat Oktay betreffende de verdwijning van Gökhan Türkmen.[66] Tot op heden blijft is deze vraag niet beantwoord door Oktays kabinet.

In maart 2019 richtte de afgevaardigde van Kocaeli Ömer Faruk Gergerlioğlu, een parlementaire vraag aan vicepresident Fuat Oktay betreffende de verdwijning van Erkan Irmak.[67] Tot op heden beantwoordde Oktays kabinet de parlementaire vraag niet.

In februari 2019 stelde de afgevaardigde van Kocaeli Ömer Faruk Gergerlioğlu, een parlementaire vraag aan vicepresident Fuat Oktay betreffende de verdwijningen van Yasin Ugan and Özgür Kaya.[68] Tot op heden blijft ook deze vraag onbeantwoord door Oktays kabinet.

2. Gestelde parlementaire vragen gedurende de voorafgaande legislaturen

In december 2017 stelde de afgevaardigde van İstanbul Sezgin Tanrıkulu een parlementaire vraag aan de toenmalige eerste minister Binali Yıldırım betreffende de verdwijning van Ümit Horzum.[69] Yıldırıms kabinet heeft hier niet op geantwoord.

In mei 2017 richtte de afgevaardigde van İstanbul Filiz Kerestecioğlu een parlementaire vraag aan de toenmalige eerste minister Binali Yıldırım betreffende de verdwijning van Sunay Elmas, Ayhan Oran, Mustafa Özgür, Gültekin, Hüseyin Kötüce, Turgut Çapan, Mesut Geçer, Önder

[65] 27. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/10244, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=246528
[66] 27. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/10106, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=246293
[67] 27. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/10105, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=246292
[68] 27. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/9503, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_sd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=245633
[69] 26. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/22964, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_gd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=223777

Asan, Cengiz Usta, Mustafa Özben en Fatih Kılıç.[70] Yıldırıms kabinet liet ook deze vraag onbeantwoord.

In mei 2017 legde de afgevaardigde van Ankara Şenal Sarıhan, een parlementaire vraag op tafel gericht aan de toenmalige eerste minister Binali Yıldırım betreffende de verdwijning van Sunay Elmas, Ayhan Oran, Mustafa Özgür Gültekin, Hüseyin Kötüce, Turgut Çapan, Mesut Geçer, Önder Asan, Cengiz Usta, Mustafa Özben en Fatih Kılıç.[71] Deze vraag werd evenmin beantwoord door Yıldırıms kabinet.

In april 2017 richtte de afgevaardigde van Istanbul Sezgin Tanrıkulu een parlementaire vraag aan de toenmalige eerste minister Binali Yıldırım betreffende de verdwijning van Sunay Elmas, Mustafa Özgür Gültekin, Hüseyin Kötüce, Turgut Çapan, Mesut Geçer, Önder Asan and Ayhan Oran.[72] Tanrıkulu herhaalde zijn vraag in juli 2017[73]. Yıldırıms kabinet gaf een antwoord op geen van beide gevallen.

E. Buitengerechtelijke aanhouding van individuen uit het buitenland

Turkijes hardhandig optreden in de periode na de staatsgreep ten aanzien van de Gülenbeweging beperkte zich niet alleen tot de verdenking van leden binnen de grenzen van het land. Het impliceerde eveneens het terugbrengen van vermeende Gülenaanhangers die zich in het buitenland bevonden, veelal uit landen waar Turkije een aanzienlijke politieke en economische invloed kent. Dit gebeurde door een brede waaier van middelen gaande van officiële uitleveringen tot buitengerechtelijke handelingen geleid door de inlichtingendiensten. In juli 2018 bevestigde Minister van Buitenlandse Zaken Mevlüt Çavuşoğlu de tot nog toe meer dan 100 teruggekeerde beschuldigde Gülenaanhangers.[74]

---

[70] 26. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/14304, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_gd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=212656
[71] 26. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/13990, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_gd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=212247
[72] 26. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/13495, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_gd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=211477
[73] 26. Yasama Dönemi Yazılı Soru Önergesi Esas No. 7/15204, https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/yazili_sozlu_soru_gd.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=213965
[74] "Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu: 100'ün üzerinde önde gelen FETÖ'cüyü Türkiye'ye getirdik," Anadolu Ajansı, 15 juli 2017, https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/disisleri-bakani-mevlut-cavusoglu-100unuzerinde-onde-gelen-fetocuyu-turkiyeye-getirdik/1205170

Bovenstaande valt niet onder de draagwijdte van dit verslag dat zich focust op gedwongen verdwijningen binnenin Turkije. Desalniettemin ondergingen niet allen die werden teruggebracht een formele detentie- en arrestatieprocedure. Het loont de moeite twee cases te bespreken waar individuen werden onderworpen aan onofficiële aanhoudingen na hun terugkeer naar Turkije.

1. Ayten Öztürk

Ayten Öztürk

Ayten Öztürk die door de Turkse autoriteiten reeds werd verdacht van banden met het verboden Revolutionair Volksbevrijdingsleger (DHKP-C), werd op de luchthaven van Libanon aangehouden en hierna overgeleverd aan de Turkse autoriteiten in maart 2018.[75] Het duurde meer dan een jaar vooraleer ze voor een rechter verscheen betreffende haar met terroristen gerelateerde rechtszaak. Tijdens de hoorzitting verklaart Öztürk dat de officiële gegevens vermelden dat ze op 28 augustus 2018 van haar vrijheid werd beroofd, hoewel ze reeds op 13 maart 2018 naar een geheime gevangenis werd gebracht toen ze terugkeerde naar Libanon. Ze vertelde in detail over de heftige foltering waaraan ze werd onderworpen tijdens de ondervraging die daar reeds maanden plaatsvond. Öztürk is de enige vrouw waarvan bekend is te zijn ontvoerd tijdens de noodsituatie. In haar gerechtelijke verklaring bevestigt ze eveneens dat ze geluiden hoorde die erop wezen dat andere mensen eveneens op dezelfde plaats werden gefolterd. Öztürk verklaart dat ze zich gedurende maanden onderwierp aan psychologische hulp omwille van de mentale schade die de brutale ondervraging teweegbracht.

2. Zabit Kişi

Zabit Kişi is een Turkse onderdaan die door de Turkse autoriteiten naar Turkije werd overgebracht vanuit Kazachstan in september 2017. Echter, het heeft tot februari 2018 geduurd

[75] 5 “Ayten Öztürk who survived The Secret Torture Center in Ankara: ‘I was tortured for 6 months,” Bold Medya, 21 juni 2019, https://boldmedya.com/en/2019/06/21/ayten-ozturk-who-survived-the-secret-torture-center-inankara-i-was-tortured-for-6-months/

Zabit Kişi

vooraleer hij formeel gearresteerd werd omwille van vermeende banden met Gülen.[76] Voor zijn officiële arrestatie werd hij onofficieel van zijn vrijheid beroofd en verkeerde zijn familie in de onmogelijkheid ook maar enige informatie te vergaren omtrent de plaats waar hij gevangen werd gehouden. Kişi's familie openbaarde achteraf een antwoord dat ze van de Kazachse autoriteiten ontvingen op één van hun gestelde vragen. Dit antwoord bevestigde dat Kişi in feite naar Turkije werd gebracht met een Turkish Airlines-vlucht op 30 september 2017 in het bijzijn van inlichtingenofficiers van het MİT.[77] In juli 2018 schreef Zabit Kişi een brief vanuit de gevangenis, gericht aan het 5de Hoger Strafgerechtshof van Kocaeli. Hij vermeldde in zijn brief details die de brutaliteit van zijn ondervraging weergaf die hij gedurende maanden voorafgaand aan zijn arrestatie onderging op een locatie dichtbij de luchthaven van Ankara.[78] De afgevaardigde van Kocaeli Ömer Faruk kaartte de kwestie aan in het parlement. Zijn parlementaire vraag, die o.a.verwees naar Kişi's brief gericht aan de rechtbank, werd door de spreker Mustafa Şentop afgewezen omwille van de details die deze brief omvatte. De brief vermeldt de brutale technieken die werden toegepast tijdens de ondervraging, die door de spreker Mustafa Şentop '*te vulgair en beledigend'* werden bevonden.[79]

F. Opmerkelijke patronen

Hoewel we niet over gelijke inzichten beschikken m.b.t. elke case, kunnen er desondanks toch gelijklopende profielen worden vastgesteld in de verschillende verdwijningen, zoals reeds is vastgesteld door verschillende onderzoekers. De Turkse mensenrechtenorganisatie Hak

---

[76] 6 "Zabit Kişi, Turkish citizen abducted in Kazakhstan, jailed in Turkey after more than 5 months over alleged links to Gülen movement," Stockholm Center for Freedom, 5 februari 2018, https://stockholmcf.org/zabit-kisi-turkishcitizen-abducted-in-kazakhstan-jailed-in-turkey-over-5-months-later-on-alleged-links-to-gulen-movement/

[77] "Enver Kılıç ve Zabit Kişi'nin de MİT tarafından kaçırıldığı ortaya çıktı," TR724, 17 december 2017, http://www.tr724.com/enver-kilic-zabit-kisinin-de-mit-tarafindan-kacirildigi-ortaya-cikti/

[78] 8 "Zabit Kişi işkencede geçen 108 günü anlattı: İntihar edenleri artık yadırgamıyorum," Bold Medya, 26 juni 2019, https://boldmedya.com/2019/06/26/zabit-kisi-iskencede-gecen-108-gunu-anlatti-intihar-edenleri-artikyadirgamiyorum/

[79] "MİT'de işkence iddialarının araştırılması reddedildi: 'İddialar kaba ve yaralayıcı," İleri Haber, 7 juni 2019, https://ilerihaber.org/icerik/mitde-iskence-iddialarinin-arastirilmasi-reddedildi-iddialar-kaba-ve-yaralayici98892.html

İnisiyatifi heeft zes cases geanalyseerd die zich in februari 2019 hebben voorgedaan. De volgende gemeenschappelijke punten werden vastgesteld[80]:

- Er liep reeds een bestaand onderzoek tegen alle bevestigde ontvoerde personen omwille van veronderstelde lidmaatschap bij de Gülenbeweging;
- Vijf van de individuen (Gökhan Türkmen, Yasin Ugan, Özgür Kaya, Erkan Irmak, Salim Zeybek) ontweken een prominent aanhoudingsbevel dat voortvloeide uit onderzoeken omwille van vermeende banden met Gülen, terwijl Mustafa Yılmaz reeds werd veroordeeld tot een gevangenisstraf en werd vrijgelaten tijdens een hangende beroepsprocedure;
- Vier van de slachtoffers (Yasin Ugan, Özgür Kaya, Mustafa Yılmaz en Salim Zeybek) waren voordien gevestigd in de hoofdstad Ankara;
- Vier onder hen (Yasin Ugan, Özgür Kaya, Mustafa Yılmaz en Salim Zeybek) werden ontvoerd op de openbare weg terwijl ze onderweg waren met hun voertuig;
- Vijf van de betrokken personen (Gökhan Türkmen, Yasin Ugan, Özgür Kaya, Erkan Irmak en Salim Zeybek) treden op als verweerders in dezelfde rechtszaak (zaak no. 2017/69394). Klachten m.b.t. hun ontvoering ,ingediend door hun familieleden, werden opgenomen in hetzelfde dossier;
- De slachtoffers van de zogenoemde ontvoeringen bekleedden openbare ambten en waren als dusdanig openbare ambtenaren;
- In het merendeel van de gevallen, werden zakken over de hoofden van de slachtoffers geplaatst tijdens de ontvoeringen;
- Autoriteiten ondernamen geen substantiële acties met betrekking tot de strafklachten ingesteld door de families van de slachtoffers.

Bovendien heeft Solidarity of OTHERS volgende bevindingen vastgesteld met betrekking tot de 25 cases.

[80] "2016 Yılı Sonrası Kamu Görevlileri Tarafından Yasadışı Alıkonulma İddialarına İlişkin İnceleme ve Araştırma Raporu," Hak İnisiyatifi, 19 juni 2019, https://hakinisiyatifi.org/wpcontent/uploads/2019/06/HakİnisiyatifiAlıkonulmaİddialarıRaporu.pdf

1. Gelijksoortige profielen

Hoewel we niet over grondige achtergrondinformatie beschikken over alle slachtoffers, is het bekend dat minstens 14 van de 25 slachtoffers openbare ambten hebben bekleed en zijn ontslagen uit hun functies door verordeningen tijdens de noodtoestand. Naar verluidt werden onder dezen twee slachtoffers geassocieerd met de MİT, nog andere twee bekleedden een functie bij de Telecommunicatie autoriteiten (BTK) en werkten er andere twee bij de Mededingingsautoriteit.

Zeven slachtoffers waren leerkrachten die ofwel ontslagen werden van publieke scholen door noodverordeningen ofwel waren deze te werk bij Gülengerelateerde educatieve instellingen vooraleer deze instellingen werden opgedoekt door de regering.

2. Geografische concentratie

Zoals reeds werd opgemerkt door andere onderzoekers, heeft een aanzienlijke meerderheid van de gevallen plaatsgevonden in Ankara met maar liefst 19 vastgestelde vermiste slachtoffers in de Turkse hoofdstad.

3. Periodiciteit

Wanneer we naar de data kijken waarop de slachtoffers vermist werden, valt het op dat er twee tijdframes identificeerbaar zijn waarbinnen de cases zich opeenvolgend voordeden.

Tijdsframe 1: Turgut Çapan (31 maart 2017), Önder Asan (1 april 2017), Cengiz Usta (4 april 2017), Mustafa Özben (9 mei 2017), Fatih Kılıç (14 mei 2017).

Tijdsframe 2: Gökhan Türkmen (7 februari 2019), Yasin Ugan and Özgür Kaya (13 februari 2019), Erkan Irmak (16 februari 2019), Mustafa Yılmaz (19 februari 2019), Salim Zeybek (21 februari 2019).

4. Omstandigheden betreffende de terugkeer

Van de 25 gevallen die hierboven nader werden bestudeerd, zijn er 11 onder hen die niet zijn teruggekeerd. Van Hüseyin Kötüce, Mesut Geçer, Önder Asan, Ümit Horzum en Gökhan Türkmen die wel weer zijn opgedoken is bevestigd dat ze zijn ontvoerd en werden gefolterd door staatsagenten terwijl ze werden ondervraagd.

Hoewel een aantal slachtoffers weigerachtig stond tegenover het antwoorden op de vraag waar ze al die tijd hebben gezeten, merkten de familieleden de invloed die de verdwijning en foltering hebben gehad op hun fysieke en mentale gezondheid.

In februari 2020 publiceerde de Balie van Mensenrechten van Ankara een verslag[81] gebaseerd op de interviews gevoerd met de familieleden van de zeven slachtoffers die als vermist werden opgegeven in 2019, nl. Mustafa Yılmaz, Salim Zeybek, Özgür Kaya, Gökhan Türkmen, Erkan Irmak, Yasin Ugan en Yusuf Bilge Tunç. Onder deze zeven mensen, zijn zes onder hen teruggekeerd en heeft slechts Gökhan Türkmen toegegeven te zijn ontvoerd en ondervraagd op onrechtmatige wijze. Hoewel de overige vijf slachtoffers niet hebben toegegeven aan de twijfels die bestaan bij hun familieleden omtrent een mogelijke ontvoering die ze zijn ondergaan, verklaart de Balie van Ankara dat de families een duidelijke achteruitgang van hun gezondheid opmerkten tijdens de eerste ontmoeting volgend op hun terugkeer.

Fatma Betül Zeybek, Salim Zeybeks echtgenote, merkte een opmerkelijk gewichtsverlies en evenwichtsstoornissen op.

Aycan Kaya, Özgür Kaya's echtgenote verklaarde dat haar echtgenoot gewicht was verloren en zette haar ertoe aan haar klachten terug in te trekken, de sociale media accounts die ze had opgezet teneinde campagne te voeren te deactiveren en niet meer met parlementsleden te praten omtrent zijn case.

Nilüfer Irmak, Erkan Irmaks echtgenote, merkte een gewichtsverlies van maar liefst 15 kilogram op.

Mikail Ugan, Yasin Ugans broer, merkte op dat zijn broer heel veel gewicht was verloren en hij er lijkbleek bij liep.

---

[81] Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi, Ortak İzleme Raporu, Başvuru No: 1-7/2019, http://www.ankarabarosu.org.tr/upload/HD/Donem65/2020/diger/20200213_ihmrapor.pdf

Op 13 februari 2020 werd door de Balie in Ankara een strafklacht ingediend bij het Openbaar Ministerie met betrekking tot de door de familieleden afgelegde verklaringen.[82]

Na de gelijktijdige terugkeer van Salim Zeybek, Yasin Ugan, Özgür Kaya en Erkan Irmak onder de vorm van politiehechtenis op 28 juli 2019, verklaarde Human Rights Watch dat de politie de familieleden ervan weerhield vragen te stellen aan de mannen of trachten iets te weten te komen over hun situatie.[83]

"De aanwezigheid van politieagenten tijdens deze ontmoetingen, de introverte manier waarop de mannen spraken en de kennelijke onmogelijkheid of angst om enige informatie te verlenen over de voorbije vijf maanden, baart Human Rights Watch zorgen. Hieruit kan worden afgeleid dat de betrokken mannen werden gedwongen informatie achter te houden over de manier waarop ze werden behandeld en ze bovendien samenwerkten teneinde de slachtoffers te voorzien van een niet-realistische weergave van hun aanhouding, zegt Human Rights Watch."

5. Zelfincriminatie

Getuigenissen spelen een aanzienlijke rol in de rechtszaken van zogenaamde met Gülen gelieerde individuen waarbij openbare aanklachten door de rechtbanken worden geïnterpreteerd als onmiskenbaar bewijs dat de lidmaatschap bij de beweging aantoont. Sinds de mislukte staatsgreep, zijn er verscheidene beschuldigingen wegens foltering in politiehechtenis aangevoerd. Nils Melzer, Rapporteur van foltering en andere wrede, onmenselijke en mensonterende behandelingen of straffen van de VN uitte in februari 2018 zijn bezorgdheid omtrent de toename aan beschuldigingen wegens foltering als brutale ondervragingstechnieken. waarbij met Gülen gelieerde gevangenen waren betrokken. Deze technieken beogen de betrokkenen ertoe aan te zetten gedwongen bekentenissen af te leggen waarbij ze zowel zichzelf als anderen incrimineren.[84]

De gedwongen verdwijningen zouden in lijn staan met de toegepaste praktijk van foltering in hechtenis aangezien de betrokkenen die uiteindelijk terugkeerden vaak zelfincriminerende

---

[82] http://www.ankarabarosu.org.tr/upload/HD/Donem65/2020/diger/20200213_sacvılıkihbar.pdf
[83] "Turkey: Concerns for Disappeared Men Now In Police Custody," Human Rights Watch, 6 augustus 2019, https://www.hrw.org/news/2019/08/06/turkey-concerns-disappeared-men-now-police-custody
[84] "Turkey: UN expert says deeply concerned by rise in torture allegations," United Nations Office of the High Commissioner, 27 februari 2018, https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22718&LangID=E

verklaringen aflegden wanneer ze onder politiehechtenis staan, inclusief degenen die niet hebben toegegeven te zijn ontvoerd. Bovendien impliceerden de verklaringen van degene die hebben toegegeven te zijn ontvoerd eveneens de dwang tot ondertekening van voorafgaandelijk voorbereide verklaringen waarin ze schuldig pleiten voor de strafklachten die tegen hen werden ingesteld bij de rechtbanken.

Sommige van deze aanklachten waren gerelateerd met openbare en controversiële cases. Hüseyin Kötüce bijvoorbeeld, keerde na zijn verdwijning terug als verweerder in een rechtszaak die verband hield met de moord op de Russische ambassadeur Andrei Karlo in december 2016.[85] Dit incident werd door zowel de Turkse overheidsambtenaren als de overheidsgezinde media in de schoenen geschoven van de Gülenbeweging, ondanks het feit dat de schutter, politieagent Mevlüt Mert Altıntaş , die kort hierna stierf in een schietpartij, dezelfde slogans scandeerde vlak na de moord op de Russische diplomaat als deze gebruikt door de radicale Syrische jihadistengroep Al Nusra Front, en ondanks het feit dat Al Nusra Front de moord publiekelijk claimde.[86] Tijdens een hoorzitting in maart 2019, ontkende Kötüce de zelfincriminerende verklaring die hij voorafgaandelijk had afgelegd toen hij onder politiehechtenis stond. Hij omschreef de verklaring als een scenario dat hij uit het hoofd moest leren terwijl hij werd gefolterd gedurende zijn buitengerechtelijk verhoor. Hij ontkende daarnaast elke betrokkenheid bij Karlovs moord.[87]

Evenals Hüseyin Kötüce, impliceerde Gökhan Türkmens verklaring afgelegd in de rechtbank op 10 februari 2020, de dwang tot het handmatig schrijven van een 50-pagina lange voorafgaand voorbereide getuigenis tijdens zijn buitengerechtelijk verhoor. In deze getuigenis werd verklaard dat Türkmen zou hebben deelgenomen aan een zogenaamd fraudeschandaal waarbij de State Personnel Examination (KPSS) betrokken zou zijn door de vragen voorafgaandelijk aan zijn echtgenote te bezorgen. Volgens Türkmens verklaring, hebben de ondervragers hem verteld dat '*hij zelf zou instaan voor de gevolgen'* indien hij ooit zijn getuigenis in politiehechtenis of in de rechtbank zou intrekken. De KPSS is een door de staat uitgeschreven schriftelijk examen, veelal vereist en aangewend voor de tewerkstelling van

---

[85] "Turkey: UN expert says deeply concerned by rise in torture allegations," United Nations Office of the High Commissioner, 27 februari 2018, https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=22718&LangID=E

[86] "Former Nusra Front Claims Responsibility for Russian Ambassador's Assassination," Sputnik News, 21 december 2016, https://sputniknews.com/world/201612211048827454-nusra-front-russian-ambassador-murder/

[87] "Karlov suikastının kritik ismi savunma yaptı," Sputnik Türkçe, 25 maart 2019, https://tr.sputniknews.com/turkiye/201903251038406366-karlov-suikasti-huseyin-kotuce-savunma-yapti/

werknemers in de publieke sector en de Turkse autoriteiten beschuldigen de Gülenbeweging ervan achter het georganiseerd schandaal van 2010 te hebben gezeten.[88]

G. Yeneroğlu's opmerkingen

Beschuldigingen betreffende gedwongen verdwijningen werden nooit erkend door hooggeplaatste functionarissen. Zoals hierboven uiteengezet, hebben kabinetsleden systematisch alle parlementaire vragen met betrekking tot deze beschuldigingen genegeerd.

Een opvallende bekentenis heeft zich recent voorgedaan wanneer Mustafa Yeneroğlu, lid van het Turkse parlement en voormalige voorzitter van de Onderzoekscommissie van Mensenrechten van het parlement . Deze laatste die recentelijk zijn ontslag heeft ingediend bij de Partij voor Rechtvaardigheid en Ontwikkeling (AKP)[89], heeft een video interview[90] afgelegd voor een nieuwsblad in mei 2020 waarin hij onthullingen maakte die overeenkwamen met de eerste publieke bevestiging van beschuldigingen omtrent publieke verdwijningen. Deze onthullingen zijn voor het eerst geuit door iemand die een prominente positie bekleedde binnen de door de AKP-geleide overheden.

"De ontvoeringen begonnen op het moment dat ik voorzitter was van de Onderzoekscommissie van Mensenrechten. Ik heb destijds met betrokken personen gesproken en hen verteld dat indien de desbetreffende mensen niet binnen de drie weken zouden verschijnen, ik mijn verantwoordelijkheid zou opnemen en de problematiek onder de aandacht zou brengen via verschillende platformen. Op dat ogenblik hebben we het opgelost en de desbetreffende mensen verschenen effectief her en der op politiekantoren. Ik weet precies hoe dat gebeurde, hoe het zich ontwikkelde en door wie het is gebeurd. Indien ik dat niet zou weten, zou ik niet op deze assertieve manier spreken," vertelde Yeneroğlu aan de drie journalisten die hem interviewden.

De opmerkingen van Yeneroğlu verwezen vermoedelijk naar een mechanisme waarbij hooggeplaatste regeringsleden in kennis werden gesteld van de gedwongen verdwijningen die

---

[88] "Fethullah Gülen key suspect in 'exam cheating' probe," Hürriyet Daily News, 25 maart 2015, https://www.hurriyetdailynews.com/fethullah-gulen-key-suspect-in-exam-cheating-probe-80136
[89] "AKP deputy critical of party policies calls it quits," Turkish Minute, 30 oktober 2019, https://www.turkishminute.com/2019/10/30/akp-deputy-critical-of-party-policies-calls-it-quits/
[90] "Devlet kutsalsa, o zaman 28 Şubat'ta da sussaydık | Mustafa Yeneroğlu," Karar TV, https://www.youtube.com/watch?v=kdMhfnnOD70

op poot werden gezet door een staatseenheid en verkeren bovendien in de mogelijkheid het eindresultaat van de incidenten te beïnvloeden.

Echter, Yeneroğlu ging niet verder in op de specifieke termijn of de ‘betrokken personen’ waarnaar hij verwees in het interview.

Besluit

Turkije heeft nooit verantwoording afgelegd voor de gedwongen verdwijningen van Koerdische burgers in de jaren 90. De praktijk lijkt heden ten dage een comeback te hebben gemaakt, ditmaal tegen een ander door de overheid geviseerd deel van de maatschappij.

Hoewel men er sterk van overtuigd is dat de slachtoffers die in de jaren 90 zijn verdwenen intussen zijn uitgeroeid, lijken de gedwongen verdwijningen van beschuldigde Gülenaanhangers deel uit te maken van een bredere strategie die zelfincriminerende getuigenissen beoogt te bekomen teneinde een besluit van de Gülengerelateerde rechtzaken – onder toezicht van de Turkse rechtbanken- in de hand te werken. Deze praktijk beïnvloedt niet alleen het leven van deze slachtoffers of hun familieleden, maar ook van anderen die uiteindelijk eveneens geïncrimineerd worden door deze gedwongen bekentenissen. Ümit Horzum zei bijvoorbeeld dat hij gedwongen werd een verklaring te ondertekenen waarin de namen van meer dan 100 mensen die hij niet kende werden opgenomen. Horzums verklaring heeft ertoe geleid dat deze personen nu van hun vrijheid zijn beroofd. Sommige van deze gedwongen bekentenissen lijken in een aantal publieke controverses de door de regering geuite verhalen omtrent de door Gülen geleide samenzweringen te bevorderen.

Gelet op het voortdurend uit de weg gaan van de beschuldigingen door hooggeplaatste regeringsleden, de systematische nalatigheid van de politie en de openbare aanklagers die aanklachten niet eens ernstig nemen en daarnaast de recente verklaring van Mustafa Yeneroğlu, is er voldoende reden om te geloven dat informatiegestuurde gedwongen verdwijningen deel uitmaken van Turkijes publiek geheim. Dit geheim zou bovendien door ambtenaren en officieren op verschillende lokale en centrale niveaus bekend zijn, maar nog steeds door niemand erkend worden.